

PROCEDURA IDENTYFIKACJI INNYCH INSTYTUCJI O ZNACZENIU SYSTEMOWYM (O-SII) ORAZ KALIBRACJI WYSOKOŚCI WSKAŹNIKA BUFORA O-SII

I. CEL I PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA PROCEDURY:

Celem procedury jest określenie zasad identyfikacji innych instytucji o znaczeniu systemowym (O-SII) oraz sposobu wyliczania wysokości wskaźnika bufora O-SII.

Zgodnie z art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym (dalej: ustawa), Komisja Nadzoru Finansowego (KNF), w drodze decyzji, po zasięgnięciu opinii Komitetu Stabilności Finansowej (KSF), identyfikuje inną instytucję o znaczeniu systemowym (O-SII). Dokonując oceny znaczenia systemowego, zgodnie z art. 39 ust. 6 ustawy, uwzględnia Wytyczne Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego (EBA) z 16 grudnia 2014 r. w sprawie kryteriów określania warunków stosowania art. 131 ust. 3 dyrektywy 2013/36/UE (CRD) w odniesieniu do oceny innych instytucji o znaczeniu systemowym (EBA/GL/2014/10) oraz rekomendację KSF dotyczącą metodyki, kryteriów identyfikacji i kalibracji buforów innych instytucji o znaczeniu systemowym (Uchwała Nr 60/2022 Komitetu Stabilności Finansowej z dnia 10 maja 2022 r. w sprawie rekomendacji dotyczącej metodyki, kryteriów identyfikacji i kalibracji buforów innych instytucji o znaczeniu systemowym).

Stosowane w procedurze UKNF pojęcia i oznaczenia:

O-SII – inna instytucja o znaczeniu systemowym.

G-SII – globalna instytucja o znaczeniu systemowym.

Bufor O-SII – bufor nakładany na podmioty w związku z ich identyfikacją jako O-SII.

Bufor G-SII – bufor nakładany na podmioty w związku z ich identyfikacją jako G-SII.

Punktacja – liczba punktów uzyskana przez podmiot w ramach oceny znaczenia systemowego, na podstawie przyjętych kryteriów identyfikacji i wskaźników. Punktacja obrazuje udział (skalę znaczenia) podmiotu w sektorze finansowym.

Kryteria podstawowe – kryteria wskazane w Tytule II pkt. 6 oraz w Załączniku 1 w Tabeli 1 Wytycznych EBA/GL/2014/10.

Kryteria rozszerzone o wskaźniki fakultatywne - kryteria wskazane w Tytule II pkt. 6 oraz w Załączniku 1 w Tabeli 1 Wytycznych EBA/GL/2014/10 uzupełnione o wskaźniki fakultatywne.

Wskaźniki obowiązkowe – wskaźniki, które stanowią składowe kryteriów podstawowych.

Wskaźniki fakultatywne – wskaźniki wymienione w Załączniku 2 Wytycznych EBA/GL/2014/10.

Wybrane wskaźniki fakultatywne - wskaźniki wymienione w Załączniku 2 Wytycznych EBA/GL/2014/10 wybrane na podstawie analizy struktury sektora finansowego w Polsce przez Urząd Komisji Nadzoru Finansowego do oceny O-SII oraz do kalibracji bufora O-SII.

Proces będący przedmiotem procedury obejmuje dwa etapy:

- a) Identyfikacja O-SII,
- b) Kalibracja wysokości wskaźnika bufora O-SII.

Przedmiotem decyzji administracyjnej jest identyfikacja O-SII oraz ustalenie wysokości wskaźnika bufora O-SII dla danego podmiotu.

Proces opiera się na poniższych zasadach:

- jest zgodny z prawem krajowym i unijnym (w szczególności uwzględnia maksymalne wartości wskaźnika bufora O-SII, przewidziane w art. 39 ust. 1 ustawy oraz art. 41 ustawy),
- wartość bufora O-SII jest powiązana ze znaczeniem systemowym podmiotu,
- bufor O-SII nałożony na podmiot ma wartość wyższą niż 0,00%,
- wysokość bufora O-SII jest uzależniona wyłącznie od wpływu danej instytucji na ryzyko systemowe. W szczególności nie są brane pod uwagę kwestie mikroostrożnościowe (bieżąca sytuacja finansowa podmiotu) oraz związane z cyklem gospodarczym,
- podmioty o podobnym znaczeniu systemowym mają nakładaną taką samą wartość wskaźnika bufora O-SII (zasada: *level playing field*),
- jest przeprowadzany co najmniej raz w roku (zgodnie z art. 46 ust. 1 ustawy).

a) Identyfikacja O-SII

Zgodnie z Wytycznymi EBA, identyfikacja prowadzona jest na najwyższym poziomie konsolidacji tej części grupy kapitałowej, która podlega właściwości KNF jako organu nadzoru bankowego. Część informacji koniecznych do pozyskania zgodnie z Wytycznymi EBA/GL/2014/10 nie podlega stałemu raportowaniu według obecnie stosowanego standardu sprawozdawczego. W związku z powyższym, Urząd KNF występuje do podmiotów o przekazanie danych.

Badanie prowadzone przez Urząd KNF obejmuje cały sektor bankowy w Polsce, na który składają się:

- krajowe banki komercyjne (w tym banki zrzeszające) wraz z ich oddziałami zagranicznymi,
- oddziały instytucji kredytowych,
- oddziały banków zagranicznych,
- banki spółdzielcze.

Informacje liczbowe uwzględniają stan na koniec poprzedniego roku kalendarzowego. Wyjątkiem jest wskaźnik „Wartość transakcji obejmujących płatności krajowe”, w przypadku

którego dane liczbowe dla wszystkich banków pozyskuje się za cały poprzedni rok kalendarzowy z zasobów Narodowego Banku Polskiego z systemu SORBNET2. Do procesu identyfikacji Urząd KNF stosuje kryteria podstawowe i wskaźniki obowiązkowe określone Wytycznymi EBA/GL/2014/10. Informacje o kryteriach podstawowych i wskaźnikach obowiązkowych zawarto w Tabeli 1.

Tabela 1. Podstawowy zestaw kryteriów i wskaźników

Kryterium	Wskaźnik	Waga
Wielkość	Aktywa ogółem	25,00%
Znaczenie (w tym zastępowalność/infrastruktura systemu finansowego)	Wartość transakcji obejmujących płatności krajowe	8,33%
	Depozyty sektora prywatnego deponentów z UE	8,33%
	Kredyty dla sektora prywatnego udzielane kredytobiorcom z UE	8,33%
Złożoność/działalność transgraniczna	Wartość instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym (kwota referencyjna)	8,33%
	Zobowiązania transgraniczne	8,33%
	Wierzytelności transgraniczne	8,33%
Wzajemne powiązania	Zobowiązania wewnątrz systemu finansowego	8,33%
	Aktywa wewnątrz systemu finansowego	8,33%
	Wyemitowane dłużne papiery wartościowe	8,33%

Do procesu identyfikacji Urząd KNF stosuje uzupełniająco także wskaźniki fakultatywne określone Wytycznymi EBA/GL/2014/10. Informacje o kryteriach rozszerzonych o wskaźniki fakultatywne przedstawiono w Tabeli 2.

Tabela 2. Kryteria podstawowe rozszerzone o wybrane wskaźniki fakultatywne

Kryterium	Wskaźnik	Waga
Wielkość	Aktywa ogółem	25,00%
Znaczenie (w tym zastępowalność/infrastruktura systemu finansowego)	Wartość transakcji obejmujących płatności krajowe	8,33%
	Depozyty sektora prywatnego deponentów z UE	8,33%
	Kredyty dla sektora prywatnego udzielane kredytobiorcom z UE	8,33%
Złożoność/działalność transgraniczna	Wartość instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym (kwota referencyjna)	6,25%
	Zobowiązania transgraniczne	6,25%
	Wierzytelności transgraniczne	6,25%
	Wartość papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu i dostępnych do sprzedaży (w tym wysoce płynnych aktywów) – wskaźnik fakultatywny	6,25%
Wzajemne powiązania	Zobowiązania wewnątrz systemu finansowego	6,25%
	Aktywa wewnątrz systemu finansowego	6,25%
	Wyemitowane dłużne papiery wartościowe	6,25%
	Depozyty gwarantowane w ramach systemu gwarancji depozytów – wskaźnik fakultatywny	6,25%

Proces identyfikacji O-SII na podstawie zebranych danych składa się z trzech etapów:

1. Określenie wstępnej grupy podmiotów O-SII poprzez wyznaczenie punktacji dla każdego z podmiotów lub grup kapitałowych na najwyższym poziomie konsolidacji według kryteriów podstawowych i identyfikacja na tej podstawie wstępnej grupy podmiotów O-SII.
2. Określenie dodatkowych podmiotów O-SII poprzez wyznaczenie punktacji dla każdego z podmiotów lub grup kapitałowych na najwyższym poziomie konsolidacji według kryteriów rozszerzonych o wybrane wskaźniki fakultatywne. Dodatkowa identyfikacja służy wyłącznie rozszerzeniu, a nie zawężeniu grupy podmiotów O-SII w stosunku do pkt 1.
3. Identyfikacja dodatkowych podmiotów na podstawie wskaźnika fakultatywnego „Znaczenie dla instytucjonalnego systemu ochrony, którego podmiot jest członkiem”.

Ad 1)

Urząd KNF, na podstawie ww. kryteriów (ujętych w Tabeli 1), ustala (za pomocą średniej ważonej) punktację dla podmiotu. Suma punktacji wszystkich podmiotów to 10 000. Wartość sumy punktów oznacza udział podmiotu w sektorze.

Urząd KNF, z uwzględnieniem rekomendacji Komitetu Stabilności Finansowej, wydanej zgodnie z art. 39 ust. 6 ustawy, dokonuje identyfikacji innych instytucji o znaczeniu systemowym przyjmując próg odcięcia na poziomie 350 punktów bazowych (p.b.). Jest to podstawowa wartość progu zalecana w Wytycznych EBA. Oznacza to, że każdy podmiot, który uzyskał co najmniej 350 pkt, jest w konsekwencji identyfikowany jako O-SII.

Ad 2)

Urząd KNF, na podstawie kryteriów rozszerzonych (ujętych w Tabeli 2), ponownie ustala (za pomocą średniej ważonej) punktację dla podmiotów objętych procesem. Suma punktacji wszystkich podmiotów wynosi 10 000 pkt. Wartość punktów dla dowolnego wskaźnika oznacza udział podmiotu w sektorze. Ponownie, progiem odcięcia jest 350 pkt. Oznacza to, że każdy podmiot, który w etapie 1) nie został zidentyfikowany jako O-SII i w etapie 2) uzyskał co najmniej 350 pkt, jest w konsekwencji identyfikowany jako O-SII.

W etapie 2) nie można wyłączyć żadnego z podmiotów zidentyfikowanych jako O-SII w kroku 1), nawet w przypadku, gdy podmiot w kroku 2) uzyskał poniżej 350 pkt.

Ad 3)

W tym etapie podmioty, które w poprzednich etapach nie zostały zidentyfikowane jako O-SII, są poddawane ocenie w zakresie wskaźnika fakultatywnego „*Znaczenie dla instytucjonalnego systemu ochrony, którego podmiot jest członkiem*”. Spełnienie ww. warunku przez podmiot prowadzi do identyfikacji podmiotu jako O-SII. Ocena spełnienia ww. kryterium następuje w oparciu o dokumenty regulujące systemy ochrony instytucjonalnej, które otrzymały zezwolenie Komisji Nadzoru Finansowego na odstąpienie od stosowania przepisów określonych w art. 412 oraz art. 414 *Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (CRR)* (w części odnoszącej się do art. 412 CRR) i zostały wskazane przez KNF w tych zezwoleniach jako podmioty zobowiązane do spełniania wymogów określonych w art. 412, art. 414 CRR oraz wymogów sprawozdawczych określonych w części szóstej Tytule II CRR na podstawie skonsolidowanej sytuacji wszystkich banków wchodzących w skład systemu ochrony instytucjonalnej. Rozumienie tego kryterium upatruje się również w pełnieniu szczególnej funkcji z punktu widzenia funkcjonujących w tych systemach ochrony mechanizmów pomocowych, poprzez uwzględnienie szczególnej roli, jaką jest prowadzenie rachunków na których gromadzone są środki pomocowe systemu ochrony instytucjonalnej.

b) Kalibracja wysokości wskaźnika bufora O-SII

Przyjmuje się maksymalną wysokość bufora O-SII jako 3,00% wartości ekspozycji na ryzyko. W przypadku, gdy podmiot jest jednostką zależną od O-SII lub globalnej instytucji o znaczeniu

systemowym w UE i podlega buforowi O-SII wobec grupy na zasadzie skonsolidowanej, wówczas przyjmuje się, że bufor innej instytucji o znaczeniu systemowym, który ma zastosowanie na zasadzie indywidualnej lub zasadzie subskonsolidowanej, nie przekracza sumy wyższego z buforów – G-SII lub O-SII, mającego zastosowanie wobec grupy na zasadzie skonsolidowanej, oraz 1% łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko (z zachowaniem zasady, że maksymalna wysokość bufora O-SII to 3% wartości ekspozycji na ryzyko).

Urząd KNF stosuje sposób kalibracji bufora, który jest typem metody proporcjonalnej przedziałowej, tj. wartość punktacji jest powiązana z danym koszykiem i w konsekwencji z wysokością bufora. Wyższa punktacja oznacza przyporządkowanie do przedziału z wyższą wartością bufora (czyli wyższy bufor O-SII nałożony na podmiot odpowiada wyższemu znaczeniu systemowemu tego podmiotu). Zakresy przedziałów oraz wysokość bufora O-SII do utrzymywania przez bank są ustalane w oparciu o Tabelę 3.

Tabela 3. Wysokość wskaźnika bufora O-SII w zależności od punktacji

Numer koszyka	Zakres punktowy koszyka	Wysokość bufora O-SII
I	(0-350)	0,25%*
II	<350-700)	0,25%
III	<700-1050)	0,50%
IV	<1050-1400)	1,00%
V	<1400-1750)	1,50%
VI	<1750-2100)	2,00%
VII	<2100-2450)	2,50%
VIII	<2450-10000)	3,00%

* dotyczy wyłącznie podmiotów, które zostały zidentyfikowane na podstawie kryterium fakultatywnego „Znaczenie dla instytucjonalnego systemu ochrony, którego podmiot jest członkiem”. Dla innych podmiotów, próg poniżej 350 oznacza brak identyfikacji jako O-SII, a w konsekwencji brak bufora.

Procedurę kalibracji przeprowadza się w dwóch krokach.

W pierwszym kroku Urząd KNF, na podstawie punktacji podmiotu uzyskanej w toku identyfikacji O-SII (na podstawie kryteriów i wskaźników podstawowych), przyporządkowuje podmiot do odpowiedniego koszyka określonego w Tabeli 3. Zakwalifikowanie przez Urząd KNF podmiotu do odpowiedniego koszyka oznacza również określenie wysokości wskaźnika bufora O-SII, zgodnego z Tabelą 3. Uzyskany w ten sposób poziom wskaźnika bufora O-SII jest poziomem minimalnym i Urząd KNF może go podnieść w kolejnym kroku.

W drugim kroku punktacja podmiotu uzyskana w toku identyfikacji O-SII (na podstawie kryteriów rozszerzonych o wybrane wskaźniki fakultatywne) jest przyporządkowana przez Urząd KNF do odpowiedniego koszyka określonego w Tabeli 3. Zakwalifikowanie podmiotu do odpowiedniego koszyka oznacza również określenie przez Urząd KNF wysokości wskaźnika bufora O-SII, zgodnego z Tabelą 3. Jeśli w wyniku różnic w punktacji na podstawie kryteriów i wskaźników obowiązkowych oraz punktacji na podstawie kryteriów rozszerzonych o wybrane wskaźniki fakultatywne podmiot jest przyporządkowany do dwóch różnych

koszyków, wówczas podmiot pozostaje ostatecznie przypisany do koszyka z wyższą wartością bufora O-SII.